

Artikel i Økologisk Landbrug

MARK & STALD

Hvedegræs kan sænke klimaaftrykket

Hvedegræs har potentiale til at blive en klimavenlig afgrøde for bønder. Lige nu er afgrøden død, mere græs end hvede, og det skal forskere ved Københavns Universitet forsøge at lave om på i nyt forskningsprojekt.

KLIMA

At Karen Munk Nielsen, hvis forskere og forskere i at få bønderne til at skifte fra det og dermed øge udbyttet, dages en afgrøde, der vil sænke landbrugets klimabelastning betydeligt. Det skyldes, hvedegræs er et græs, der ikke afslættes i slutningen af sommeren. Dermed er der mere afgrøde, der kan optage mere kulstof. Det bliver Københavns U på landbruksområdet.

Mikrokløver og multimaskine skal bane vejen for pløjefri dyrkning

Hvis økologer skal have held med pløjefri dyrkning og conservation agriculture, må nye midler tages i brug.

JORDBEARBEJDNING

AF KAREN MUNK NIELSEN

Mindre jordbearbejdning i økologisk mark vil give gavn for jordens biodiversitet i markene, men uden stål og skære skær har økologer svært ved at holde skudret på et passende lavt niveau. Det viser forsker i projektet CarbonFarm, som derfor nu lægger til nye værktøjer og afgrøder. Mikrokløver og en multimaskine, der kan holde et grønt bunddække mellem afgrøderne kørt.

Mikrokløver er en lav variant af bukketær. Tanken er, at den skal dække af for skudret uden at blive så kraftig, at man ikke kan etablere afgrøden i smalle, opfræsede bånd.

»Vi har forsøgt at etablere afgrøder i et voksende plantedække på forskellig vis gennem de seneste fire år uden at få det store gennembrud. Vi har arbejdet med efterafgrøder, så men enten bliver de for svage, så skudret tager over, eller også bliver de for kraftige, så afgrøden bliver svært. Derfor prøver vi nu med mikrokløver,« fortæller Anton Rasmussen, projektleder i Økologisk Landbrug fra forsøgsmarken hos Anders Lund ved Brøndstrup.

Het er mikrokløveren etableret mellem rækkerne byglært i parcel-

CARBONFARM2

Et GUDP-projekt, som med 20 mio. kr. over fire år skal udvikle klimavenlige og bæredygtige dyrkningsystemer.

Fire landmænd er værter for forsøgsne projekter. Valg af afgrøder og efterafgrøder tilgås om den enkelte bedrift, i alle forsøgsmarker er der fire del:

1. pløjning, redskøring
2. flæsning, redskøring
3. begrænset flæsning, redskøring, efterafgrøde
4. ingen jordbearbejdning, minimal redskøring, max efterafgrøde

Økologisk Landbrug leder projektet, og desuden deltager Københavns Universitet, Aarhus Universitet, Agro Intelligence, FROK (Foreningen for Reduceret jordbearbejdning i Danmark) samt fire landbrug: Aastrupgaard, Bundgaard Økologi, Silkeborggaard Svineproduktion samt Søren Haviggaard Christensen.

CONSERVATION AGRICULTURE

Proccopperne bag:

- Ingen pløjning og mindst mulig bearbejdning af jorden
- Diverse såning, hvor højst 25 pct. af arealet bearbejdes
- Valeriet sædskifte med stor diversitet
- Jorden er altid dækket af planter eller planterester

»Jeg tror ikke, conservation agriculture er mulig under økologiske forhold uden en eller anden form for jordbearbejdning. Men kan vi nøjes med at arbejde med sort jord i bånd og i fem cm's dybde. synes jeg, det er et succes og noget, jeg vil kunne foreslå til enhver tid, når jeg samtidig ikke bruger sprøgemidler,« siger Anders Lund, der har været økologisk planteavl i mere end 20 år.

Multimaskinen, der skal supplere mikrokløveren, skal både kunne fræse, så og slå. Ideen er, at de grønne baner mellem afgrøderækkerne holdes kortklippede gennem sæsonen, så frøskudret ikke opformeres.

Efter høst får kløveren lov at brede sig. Når næste afgrøde skal sås, fræses der småte baner i kløveren. Redskabets udvikles af Agro Intelligence, som på nuværende tidspunkt har bygget en prototype, der kan testkøres i marken. Agro Intelligence forventer at kunne demonstrere redskabet til efteråret.

LAVERE ØKONOMISNINGER

Anders Lund deltager i udviklingen i projektet med stor interesse, selv om det endnu ikke har kastet en opskrift på økologisk CA af sig, som han kan bruge i praksis.

»Jeg håber, vi finder en model, der kan fungere under økologiske forhold. Det er spændende at være med i noget, der er svært, og jeg interesserer mig for biologien i jorden, så jeg glæder mig til at se, hvad forskerne i projektet finder ud af på det område siger den grønne økolog.

Projektets forhåndsberinger indikerer, at CA-dyrkning vil kunne have dækningsbidraget med ca. 800 kr. pr. hektar og reducere udledningen af drivhusgasser med 1 ton CO₂ pr. hektar. Hvis problemerne med ukrudt kan løses med mikrokløver og en intelligent multimaskine, forventer Anton Rasmussen, at CA-systemet vil have et stort potentiale i økologisk drift.

»Det passer godt til den økologiske tankgang. CA har potentiale til at blive fremtidens landbrug, fordi man kan få samme udbytte med mindre arbejde og lavere omkostninger. Man kan endda i nogle tilfælde få større udbytte uden pløjning, fordi jordens mikroflora er en bedre service til afgrøderne i CA-systemet – men der er vi slet ikke endnu,« understreger han.

Hvedegræs har net end omtrent lige mere kvælstof